

Расонаҳои нахзатӣ дар мавриди бознигариӣ парвандаи иддае аз ҳаммаслақони ҷиноятқорашон, ки даст ба ҷиноъти сангин зада, бо ҳукми додгоҳ ба зиндон қашидашудаанд, доду бедодро роҳандозӣ намуда, вобаста аз тавсияҳое, ки СММ дар бобати парвандаҳои мазкур пешниҳод намудааст, онҳоро ба ҳайси амри ногузир аз мақомот талаб доранд. Таъи се соли охир ҷиноятқорони нахзатии фирорӣ, ки дар хориҷи кишвар паноҳ мебаранд, бо тамоми тавони ҳеш қўшиш доранд, то ҳаммаслақони ҳудро аз адои ҳукми ҷазои барои аъмоли зиддимиллӣ ва зиддинсонии содирнамуда гирифтаашон озод кунанд. Ҳамин аст, ки дар Аврупо ҳар рӯз як кумитае ё созмоне таъсис медиҳанд, ки бунёд ва решаи моёи ҳамаи онҳо нахзатӣ ва нахзатмаоб аст. Бо ин роҳ меҳоянд назди созмонҳо ва кишварҳои ҷаҳон нишон диҳанд, ки то ҷи андоза муҳолифини ҳукумати Тоҷикистон ва норозиёни сиёсӣ зиёданд. Аммо ин амали тақаллубии онҳо дар ҳама ҷо аз офтоб равшантар аст. Аз ин ҷост, ки талаботи масъулини ин гурӯҳ дар доираи ҳостҳои нахзатӣ маҳдуд гардида, ҷиҳати ҳамоовзӣ пайдо кардан ба сатҳҳои дигари муҳоҷирӣ бароварда мешаванд.

Расонаҳои ифротии ТТЭ ХНИ ҷанд нахзатии ҷиноятқор ва ҳоинро ҳамаҷун мусяҷаи беғуноҳ унвон карда, онҳоро ба сифати зиндонии сиёсӣ ном мебаранд. Дар асл, ин тоифаи ба ном зиндонии сиёсӣ, ба сиёсат рабте надоранд, онҳо ҷиноят содир карда, тибки қонун ба ҷавобгарӣ қашида шудаанду ҳалос. Масалан, ҷанд нафари онҳо бо ҷурми иштирок дар қўшиши табаддулотӣ давлатӣ, аз ҷумла Маҳмадалӣ Ҳайит ва иддаи дигар дар сентябри соли 2015 бо гуноҳи терроризму ифротгарой маҳкум гардидаанд. Баъзеи дигарашон ҷиноятҳои ҳусусияти иқтисодидошта содир карда, ба маҳбас қашида шудаанд, ки яке аз онҳо Зайд Саидов аст.

Қобили қайд аст, ки парвандаи Зайд Саидов на ҳислати сиёсӣ дорад, балки маҳз ҷиноъти иқтисодии аз тарафи номбурда содиршударо фаро мегирад. Маҳз маҷмуи ҷиноятҳои дорои ҳусусияти тақаллубу фасод боиси зиндонӣ гардидани номбурда шудааст. Зайд Саидов ҷиноятқоро дар ҳудуди Тоҷикистон содир намудааст ва аз ин рӯ бозбинии парвандаи ӯ тибки муқарароти амалкунанда бояд дар додгоҳи Тоҷикистон сурат бигиранд. Аз лиҳози ҳуқуқи ҷиноятқорро танҳо вобаста ба он ки қонуни авф аз тарафи қонунғозорӣ ба тавсиб расад, ва аз ҷониби мақомоти иҷроия ба амал қарор бигирад, танҳо дар ҳолати ба меъёрҳои дар он ҷой дошта, ин ё он нафари муҷрим авф карда мешавад.

Нафари дигар, ки ба ҷурми тақаллубу фасод ҳангоми иҷрои вазифаҳои қасбияш боздошт шуда, пушти панҷараи зиндон рафтааст ва бо қарори додгоҳ адои ҷазо менамояд, Бузургмеҳр Ёров мебошад. Аммо инро ҳам расонаҳои нахзатӣ «фариштаи пок» талқин мекунанд ва гӯё ба ӯ низ беадолатӣ сурат гирифта бошад.

Аммо гуноҳи ҳамаи онҳо бо далелҳои раднопазир исбот гардида, бо қарори Суд ҷазо гирифтаанд. Маъмулан, ҷинояткорро дар ҳар кишвари дигаре ва дар ҳар давраи замон ба ҷавобгарӣ мекашанд. Ягон ҷойи ҳайронӣ воҳима надорад. Ва ТТЭ ХНИ ҳам ягон ҳел ҳизби муҳолифи сиёсӣ нест, балки ташкилоти террористӣ - экстремистӣ мебошад. Инро мақомот бо санаду далелҳо исбот кардаанд ва қарори Суди Олии кишвар дар ин маврид судур гардидааст. Танҳо бахшидани ин нафароне, ки ҷиноят содир намудаанд, дар доираи қонуни авф имконпазир аст ва аз тарафи дигар бо ваколатҳои Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, дар дигар ҳолат ҷинояткор бояд дар доираи қонун ва ҳукми додгоҳ адои ҷазоро анҷом диҳад.

Эҳсони Илҳом, қоршиноси умури иҷтимоӣ